

αρ. τεύχ.: 5

Θεσσαλία

στους
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ

ΛΑΡΙΣΑ, Άνοιξη 2023

με
αφιέρωματα
στα

80 χρόνια
από την
συγκρότηση
του
Ε.Λ.Α.Σ.
(β' μέρος)

100 χρόνια από τη
ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ
ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

Κυκλοφόρησε, η **ΘΕΣΣΑΛΙΑ** στους **ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ** διανύοντας ήδη τα τρία χρόνια

ζωής της.

Το **5ο τεύχος** βρίσκεται στα χέρια μας και άρχισε η διακίνησή του.

Η θεματολογία του είναι όπως πάντα ενδιαφέρουσα, γιατί συνεχίζουμε να συμπληρώνουμε τις «λευκές», τις «χαμένες», ή όπως τις λένε άλλοι, «απαγορευμένες» σελίδες της Ιστορίας, συνθέτοντας κομμάτι -κομμάτι, την άγνωστη στους πολλούς και για πολλά χρόνια **ποινικοποιημένη Ιστορία...**

- Σ' αυτό το τεύχος ο αναγνώστης θα γνωρίσει, με αφορμή τα **80 χρόνια από την ίδρυση του Ε.Λ.Α.Σ.**, τους άθλους της **1ης Θεσσαλικής Μεραρχίας** που ήταν τα επιτεύγματα του ίδιου του Θεσσαλικού Λαού.

- Η **Λη Σαράφη** γράφει για την δολοφονία του θείου της, **στρατηγού Στέφανου Σαράφη...**

- Θα βρει ο αναγνώστης, κάποια στοιχεία και γεγονότα μ' αφορμή τα 100 χρόνια από την **Μικρασιατική «Καταστροφή»**, με το γκρέμισμα της μυθοπλασίας της «Μεγάλης Ιδέας» και το άγος του **προσφυγικού ζητήματος**.

- Ο άγνωστος μέχρι τώρα **«εργατοαγροτικός αθλητισμός»** του μεσοπολέμου στη Θεσσαλία, αρχίζει να ξεδιπλώνεται για πρώτη φορά συστηματικά...

- Ένα άλλο ενδιαφέρον και ελάχιστα γνωστό γεγονός, που περιλαμβάνεται σ' αυτό το τεύχος, αναφέρεται στην στάση που κράτησαν οι ξένοι ανταποκριτές και ειδικά οι Αμερικανοί με τις ανταποκρίσεις στους αναγνώστες της πατρίδας τους, σε σχέση με τον **Δημοκρατικό Στρατό Ελλάδας (Δ.Σ.Ε.)**.

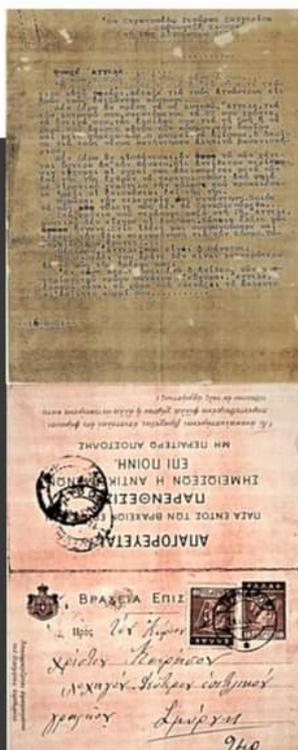
- Πόσοι, αλήθεια, ξέρουν για την **καύση των βιβλίων**, που απαγορεύτηκαν στη χώρα μας κατά την περίοδο της δικτατορίας του Μεταξά, που ακολούθησε το παράδειγμα του μέντορά του, Χίτλερ; Σίγουρα, πολύ λιγότεροι γνωρίζουν πως καύση απαγορευμένων βιβλίων οργανώθηκε και πραγματοποιήθηκε **και στη Λάρισα!!!**

- Ακόμα μπορεί ο αναγνώστης να βρει τον κατάλογο των **απαγορευμένων βιβλίων από τον Μεταξά**, αλλά και τον κατάλογο της **διάλυσης Σωματείων και Συλλόγων στο Ν. Λάρισα**, από την πιο κοντινή μας χούντα των «συνταγματαρχών».

Στην τελευταία φωτογραφία το οπισθόφυλλο μας όπου υπάρχει μία επιστολή ντοκουμέντο από την Μικρά Ασία...

Στο οπισθόφυλλο πάντα μπαίνει πρωτογενές τεκμήριο που δημοσιεύεται πρώτη φορά.

100 χρόνια από τη ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

Ένας αντιπολεμικός αποχαιρετισμός, «εσωτερικού αυτοκαθαρισμού», σε φίλο συμπολεμιστή που σκοτώθηκε στην Μικρά Ασία.

«Εν Στρατοπέδω Γεφύρας Σαγγαρίου, Καβουντζή Κιοπρού, τη 26η Αυγούστου 1921.
Φτωχέ Άγγελε... Έμαθα προψές τον ένδοξο θάνατό σου...

Η ψυχή σου ελεύθερη πια απ' το σώμα, το ψεύτικο αυτό θηκάρι,

πέταξε για τους αγνώστους εις ημάς τους επιζώντας κόσμους.

Δεν ξέρω αν πρέπει να σε λυπηθώ, Άγγελε, για τον λυτρωμό σου,

σκεπτόμενος τα 27 σου χρόνια, τα όνειρά σου, τας ελπίδας σου για τη ζωή ή να χαρώ,

που άφισες αυτόν τον κόσμο, τον οποίον και μεις σήμερα-αύριο μπορεί να αφίσωμε,

ο οποίος για τους νέους κατήντησεν αληθινό βασανιστήριο.

Δεν ξέρω αν αισθάνεσαι, αν το παν χάνεται ύστερα απ' τον θάνατο. Εις αντίθετον περίπτωσιν

εύχομαι αι ψυχαί σας αδελφωμένοι μετά των επί της γης εχθρών να παρακολουθήσι από

ψηλά με ειρωνικό χαμόγελο την κόλαση που προκαλέσαμε ημείς οι επισκέπται επί της γης.

Θυμάμαι την τελευταία μας συνάντηση. Ποιος θα μας τώλεγε πως δεν θα ξαναβλεπώμεθα...

Στα χρόνια που περάσαμε μαζί στη Γη, Άγγελε, μυστικό δεν είχαμε οι δυο μας.

Κάποια έλξις μας ήννωνε.

Στις ιδέες μας συμφωνούσαμε και είχαμε την ίδια περιφρόνηση για τον Κόσμο.

Τώρα, φίλε μου, έφυγες...

Πες μου, Άγγελε, πως είναι ο Θάνατος;

Το σκοτάδι του άραγε δεν είναι λαμπερότερο απ' το φως της ημέρας μας;

Εν πάσει περιπτώσει εγώ ο ανίδεος των μυστηρίων του κρύου Θανάτου σ' εύχομαι, Άγγελε,

ελαφρό νάναι το χόμα που σκεπάζει το άκλαυτο κι' αφίλητο κορμί σου.....

16-8-1921

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σημειολογία & επικαιρότητα	4 - 5
---	-------

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ στα 80 ΧΡΟΝΙΑ από τη «ΓΕΝΝΗΣΗ» του Ε.Λ.Α.Σ.

ΜΠΑΡΜΠΑΣ Α. ΔΗΜΗΤΡΗΣ 80 χρόνια από τη γέννηση του Ε.Λ.Α.Σ. στη Θεσσαλία	6 - 50
ΣΑΡΑΦΗ ΛΗ Ο θάνατος του στρατηγού Σαράφη (31 Μαΐου 1957).....	51 - 57

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

ΣΑΪΤΑΝΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ Μικρασιατική εκστρατεία και καταστροφή	58 - 69
ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΘΑΝΑΣΗΣ Οι πρόσφυγες στη Θεσσαλία	70 - 74

ΕΡΓΑΤΟΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΜΗΛΙΟΥΛΗΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ Εργατοαγροτικός Αθλητισμός στον Τύρναβο στον Μεσοπόλεμο	75 - 85
--	---------

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (Δ.Σ.Ε.)

ΒΟΓΙΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Αμερικανοί ανταποκριτές στον Δημοκρατικό Στρατό Ελλάδας (Δ.Σ.Ε.).....	86 - 94
---	---------

ΧΟΥΝΤΑ (1967-1974)

ΠΛΑΤΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ Διάλυση Σωματείων και Συλλόγων στο ν. Λάρισας	95 - 112
--	----------

ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Δ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Το ζήτημα των ιστορικών πηγών	113 - 116
--	-----------

ΔΙΧΤΑΤΟΡΙΑ 4ης Αυγούστου 1936

Το «ολοκαύτωμα» των βιβλίων	117 - 125
Κατάλογος των απαγορευμένων βιβλίων	126 - 140

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Δ. ΒΟΓΙΑΣ - ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΥΤΟΒΑΣ Ένας Καρυώτης μάρτυρας του Αμερικάνικου Εργατικού Κινήματος	141 - 142
ΒΑΣΙΛΗΣ Φ. ΠΛΑΤΑΝΟΣ - ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ (Συλλογή ειδήσεων 1913-1940)	143